

O VIAȚĂ DEDICATĂ DEZVOLTĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR ROMÂNESC

Profesorul emerit dr. ing. Ioan CARTIȘ, membru al Academiei de Științe tehnice din România, la împlinirea vârstei de 80 de ani

Deosebit de fericite sunt ocaziile în care te poți referi la viața, trăirile și realizările unui membru de elită al mediului academic românesc, a cărui performanță managerială, recunoscută, atât pe plan național, cât și pe plan internațional, a condus la consolidarea parcursului ascendent și al prestigiului de care se bucură Universitatea Politehnica Timișoara la cumpăna dintre două secole. Profesorul Ioan Cartiș se alătură astfel marilor valori, care au onorat Școala Politehnică din inima Banatului pe întreg parcursul de aproape un secol al existenței sale.

Școli și activitate profesională

S-a născut la Oradea în 8 noiembrie 1936 dintr-o familie bihoreană, al treilea dintre cei 5 frați, a urmat studiile medii la Liceul C.D. Loga și la Școala medie Electrotehnică, pe care a absolvit-o în anul 1954. În perioada 1954-1959 a urmat Politehnica (UPT) Facultatea de Mecanică în specialitatea Tehnologia construcțiilor de mașini, pe scurt TCM.

După doi ani de producție la Centrul Mecanic Timișoara, a fost încadrat asistent la Facultatea de Mecanică la secția TCM în cadrul disciplinelor metalurgie fizică și tratamente termice. În anul 1968 a promovat prin concurs pe funcția de șef de lucrări, iar în anul 1973 și a susținut teza de doctorat în domeniul Tehnologiei materialelor, sub conducerea prof. dr. ing. Aurel NANU.

În anul 1974 obține prin concurs postul de conferențiar la Facultatea de Mecanică ca șef al disciplinei de tratamente termice. Urmare a unei activități remarcabile a contribuit decisiv la dezvoltarea disciplinei al cărui mentor era pe toate fațetele esențiale ale unei specializări:

- îndrumătoare practice de laborator,
- manuale universitare,
- cărți publicate în edituri,
- lucrări științifice elaborate și publicate în domeniu,
- contracte de cercetare,
- înființarea și dotarea unui laborator modern,
- conducerea de proiecte didactice,
- conducere de doctorat.

Din cele peste 140 de lucrări științifice publicate, se remarcă 4 îndrumătoare practice, 2 manuale (cursuri) și două cărți publicate în edituri sub titlul „Tratamente termice” în anul 1982 respectiv „Tratamente termochimice” în anul 1989.

Consacrarea profesională în domeniul pe care la onorat încă de la început ca asistent, s-a produs odată cu obținerea titlului de profesor universitar în anul 1990 și cea de conducător de doctorat în anul 1991. Menționez faptul că în ultima sa calitate didactică a îndrumat pașii în cercetarea științifică unui număr de 11 doctori ingineri. Ca recunoaștere a activității tehnico-științifice în domeniul științei materialelor, domnul profesor Ioan Cartiș a fost ales în anul 1999 membru al Academiei de Științe Tehnice din România.

Activitatea managerială

Pe parcursul carierei sale a dovedit remarcabile valențe cu preocupările manageriale, care au fost puse în valoare după Revoluția din anul 1990, printr-un mandat prelungit de prorector al UPT

(1990-1996) și două mandate de rector (1996-2004). Aceste perioade au fost precedate de funcția managerială de șef al catedrei de TCM (1985-1989) cea mai mare catedră din întreaga Politehnică. Datorită împrejurărilor moștenite sarcina i-a fost îngreunată mult, astfel încât a fost forțat să aplice o largă paletă de tactici specifice conjugate cu multă diplomatie.

În calitate de prorector și rector a contribuit cu multă ardoare la modernizarea învățământului tehnic universitar din țara noastră susținând și impulsționând primele deschideri internaționale de după revoluție spre instituții și universități omoloage de prestigiu. O atenție specială a fost acordată la derularea primelor programe europene (Socrates, Leonardo Ceepus). Personal, am beneficiat de această deschidere atunci când am obținut primul contract european în UPT, de tip TEMPUS (1991-1994) destinat perfecționării specializării superioare a studenților și cadrelor didactice în domeniul tehnologiilor de sudare și a tehnicilor conexe.

Prin experiența acumulată și în special prin eleganța, talentul și diplomația care a caracterizat activitatea de conducere a domnului profesor Ioan Carțiș, a reușit ca pe parcursul unei lungi perioade dificile pentru învățământul superior românesc să mențină un bun echilibru între noile necesități de modernizare a curriculei universitare și necesitățile de promovare a unui număr mare de cadre universitare, ținute artificial mulți ani pe posturi didactice sub valoarea prestației acestora.

În activitatea de rector, domnul profesor Ioan Carțiș a dus o politică echilibrată și adaptată nevoilor de dezvoltare a infrastructurii Politehnicii, ca urmare a ritmului mărit de creștere a numărului de studenți solicitați de economia țării. Pe lângă investițiile de la bugetul de stat a reușit să atragă surse financiare din contracte și granturi internaționale, precum și din parteneriate încheiate direct cu firme importante, din care citez: Continental, Siemens, Alcatel, Kathrein, Zoppas, etc. Aceste resurse au permis modernizarea multor cămine studențești precum și ale unor clădiri sau laboratoare, înființarea de noi laboratoare și standuri experimentale. O realizare remarcabilă a UPT și anume corpul uneia din cele mai moderne biblioteci din țară, își găsește începuturile de finanțare și construcție tot în mandatul rectorului Carțiș.

Pasionat de sport, în calitate de președinte al Clubului sportiv Politehnica, funcție pe care a deținut-o și după încheierea mandatelor de prorector și rector, a realizat o bază sportivă complexă destinată, atât sportului de performanță, cât și agrementului studenților și personalului didactic și tehnic.

Puțini știu însă că începuturile activității de management și deschiderea pentru această activitate rezidă din colaborarea la conducerea clubului de fotbal F.C. Poli Timișoara încă de la începutul anilor 60, cu profesorii Cristodorescu și Bejan. Profesorul Ioan Carțiș a fost o lungă perioadă promotorul clubului de fotbal Poli care a obținut rezultate notabile în fotbalul de performanță, în prima divizie a țării precum și în cupele europene.

Pentru meritele sale profesorul Ioan Carțiș a fost distins cu un număr impresionant de diplome de excelență, de onoare sau jubiliare. Dintre aceste distincții rețin:

- Membru titular al Academiei de Științe Tehnice din România, în anul 1999;
- Ordinul Național Serviciul credincios, în anul 2002;
- Doctor honoris causa a Universității Aurel Vlaicu din Arad, în anul 2003;
- Cetățean de onoare al municipiului Timișoara, în anul 2012;
- Profesor emerit al Universității Politehnica Timișoara, în anul 2014.

Concluzii

Încercând să aflu originea succeselor și performanțelor distinsului profesor Ioan Carțiș m-am stabilit la următoarele: educația pentru muncă primită de la părinți în anii copilăriei, multiplicată de o activitate profesională complexă susținută cu tenacitate de-a lungul a peste 5 decenii, și amplificată de factori specifici cum sunt: înclinația, dăruirea, seriozitatea și talentul pe care le-a valorificat în mod fericit.

Pentru tot ceea ce a făcut spre binele școlii superioare românești, implicit Politehnicii din Timișoara domnul profesor Ioan Carțiș se situează printre marile personalități și conducători ai acestui lăcaș de cultură.

Folosesc această ocazie pentru a-l felicita călduros pe domnul profesor Carțiș pentru împlinirea celor 80 de primăveri și pentru a-i dori viață lungă în deplină sănătate „La Mulți Ani”!

Prof. emerit. dr. ing. Voicu-Ionel SAFTA
Membru al Academiei de Științe tehnice din România
Membru al Academiei Europene de Științe și Arte.